

7-5505

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

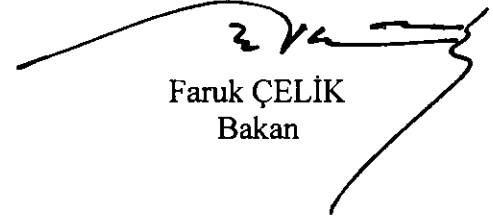
Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610-323
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/5505)

26-04-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.04.2012 tarih ve 57640 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Erdoğan TOPRAK'a ait 7/5505 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 Yazı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ERDOĞAN TOPRAK'A AİT 7/5505
ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Kurum ve kuruluşlar çalıştırdıkları personele ait kadrolarda yüzde 3 oranında özürlü çalıştırmak zorundadır. Yüzde 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır. Yüzde 3 Özürlü Sayısı Karşılaştırmalı Cetveline göre kamu kurum ve kuruluşlarınca özürlü personel istihdamına tahsis edilmesi gereken (44.189) adet kadronun (20.829) adedi dolu, (23.360) adedi ise boş bulunmaktadır.

03.10.2011 tarihli ve 28073 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Yapılacak Merkezi Sınav ve Kura Usulü Hakkında Yönetmelik" akabinde, 19.10.2011 tarihinde kamu kurum ve kuruluşlarının özürlü personel istihdamı yükümlülüğünü yerine getirmeleri amacıyla yapılacak merkezi sınav ve kura usulü ile bunların sonuçlarına göre özürlü personel yerleştirme işlemlerinin Devlet Personel Başkanlığı adına Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca yapılmasına ilişkin protokol imzalanmıştır.

Bu çerçevede, kamu kurum ve kuruluşlarınca 2012 yılında özürlü personel alımı yapılacak kadrolar 2011 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla Devlet Personel Başkanlığına bildirilmiştir. Söz konusu kadrolara alınacak özürlü personele yönelik ilk Özürlü Memur Seçme Sınavı (ÖMSS) 29.04.2012 tarihinde yapılacak olup, ÖMSS sonuçlarına ve kura usulüne göre kamu kurum ve kuruluşlarına ait münhal kadrolara yerleştirme işlemleri yapılacaktır.

Ülkemizde engelli vatandaşlarımızın işçi olarak istihdamı, 4857 sayılı İş Kanununun 30'uncu maddesinde öngörülen kota sistemi ile sağlanmaktadır. İşverenler elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç, kamu işyerlerinde ise yüzde dört oranında özürlü işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.

Ayrıca, İŞKUR mevzuatında özürlü işçi çalıştırılmasına ilişkin ayrımcılık yasağı ile ilgili aşağıdaki hükümlere yer verilmiştir.

(a) İşe alınmada; iş seçiminden, başvuru formları, seçim süreci, teknik değerlendirme, önerilen çalışma süreleri ve şartlarına kadar olan aşamaların hiçbirinde özürlüler ve eski hükümlüler aleyhine ayrımcı uygulamalarda bulunulamaz.

(b) Çalışan özürlü ve eski hükümlülerin aleyhine sonuç doğuracak şekilde, diğer kişilerden farklı muamelede bulunulamaz.

(c) Ayrımcılık veya farklı muamele gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile işverenler için 26.09.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 122'nci maddesi hükümleri uygulanır.

4857 sayılı İş Kanunu ile bu Kanuna dayanılarak çıkartılan "Özürlü ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Ceza Olarak Kesilen Paraları Kullanmaya Yetkili Komisyonun Kuruluşu ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" hükümleri gereğince kurulan "Ceza Paralarını Kullandırmaya Yetkili Komisyon" tarafından, özürlülere ve hükümlülere yönelik düzenlenmeleri uygun görülerek onaylanan "Projelerin" giderleri, özürlü ve hükümlü/eski hükümlü çalıştırmayan işverenlerden ceza olarak kesilip Türkiye İş Kurumu'na (İŞKUR) aktarılan "ceza paralarından" karşılanmaktadır.

Ceza Paralarını Kullandırmaya Yetkili Komisyon, "ceza paralarının nerelere ve ne kadar verileceği hakkında karar vermek üzere" her yılın ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarındaki olağan toplantılarını ve ayrıca ihtiyaç duyulması halinde olağanüstü toplantılarını yapmaktadır.

Özürlü çalıştırmadığı için işverenlerden kesilen ve İŞKUR'a aktarılan idari ceza paraları özürlülere, eski hükümlü çalıştırmadığı için işverenlerden kesilen ve İŞKUR'a aktarılan idari ceza paraları eski hükümlülere yönelik mesleki eğitim hizmetlerinde kullanılmaktadır.

Tedavi giderleri kendi imkanları ile karşılanamayan ve Kanunun 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tescil edilen engelli bireylerden ikametgahlarının bulunduğu yerdeki sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarına başvurarak gelir testi yaptıranlardan gelir testi sonucuna göre aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarı, asgari ücretin üçte birinden az olduğu tespit edilenlerin primleri devlet tarafından ödenmek üzere bu kişiler Kanunun 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında tescil edilerek sağlık hizmetleri ve tedavi yardımlarından ücretsiz faydalandırılmaktadırlar.

Gelir testi sonucuna göre aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarı, asgari ücretin üçte birinden fazla olduğu tespit edilenler ise gelir durumlarına göre yüzde 12 oranında genel sağlık sigortası primi ödemek zorundadırlar. Şöyle ki gelir testi sonucunda aile içindeki fert başına düşen gelir miktarının aylık tutarı;

- Asgari ücretin üçte birinden, asgari ücrete kadar olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82'nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının üçte birinin yüzde 12'si tutarında (35,46 TL),

- Asgari ücretten, asgari ücretin iki katına kadar olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82'nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının yüzde 12'si tutarında (106,38 TL),

- Asgari ücretin iki katından fazla olduğu tespit edilenler, 5510 sayılı Kanunun 82'nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katının yüzde 12'si tutarında (212,76 TL) prim ödeyerek kendileri ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler de dahil olmak üzere sağlık yardımlarından faydalandırılmaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28'inci maddesinin yedinci fıkrası gereği, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan kadın sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malûl çocuğu bulunanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden sonra geçen prim ödeme gün sayılarının dörtte biri, prim ödeme gün sayıları toplamına eklenmekte ve eklenen bu süreler emeklilik yaş hadlerinden indirilmektedir.

Öte yandan 2022 sayılı "65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun" kapsamında herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan bir gelir veya aylık hakkından faydalanamayan ve her türlü gelirleri ile Medeni Kanunumuza göre nafaka yükümlüsü yakınlarından sağladığı ya da sağlayabileceği nafaka miktarının aylık ortalaması, muhtaçlık sınırının altında olan vatandaşlarımıza, Kanunen bakmakla yükümlü olduğu 18 yaşını tamamlamamış özürlü yakınının bakımını fiilen gerçekleştirmek kaydıyla, muhtaçlık sınırının yüzde 200'ü tutarında "Özürlü Yakını Aylığı" ödenmektedir. 2012 yılı itibarıyla özürlü yakını olan birine ödenen aylık tutarı 214,44 TL'dir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında memur statüsünde çalışan ve özürlü çocuğu bulunan anneleri de kapsayan düzenlemelere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer verilmiştir. Bu Kanunun 105'inci maddesinin son fıkrası hükmü, 108'inci maddesinin (A) bendi hükmü ve aynı Kanunun Ek 39'uncu maddesi hükmü yer almaktadır.

4857 sayılı İş Kanununun 30'uncu maddesine istinaden özürlü işçi çalıştırma yükümlülüğünü yerine getirmeyen işveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her özürlü işçi ve çalıştırmadığı her ay için 2012 yılında 1.700 TL (binyediyüz TL) idari para cezası uygulanmaktadır. Kamu kuruluşları da idari para cezasından muaf tutulmamaktadır.

